

Gemeente Rhenen - Beleidsregels wet Bibob Rhenen 2019

Inleiding

Gemeenten krijgen steeds meer te maken met ondermijning. Ondermijning is het ontwrichten van de maatschappij door het ondermijnen van het bevoegd gezag. Op het moment dat criminelen daar de (lokale) overheid voor misbruiken, spreken we van ondermijning.

Een belangrijk gevolg van ondermijning is dat de boven- en onderwereld met elkaar verweven raken. Dit heeft negatieve gevolgen voor de integriteit van de (decentrale) overheid.

Sinds 1 februari 2003 is daarom de Wet Bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur (Wet Bibob) in werking getreden. De wet Bibob is van toepassing op alle in de wet genoemde beschikkingen (publiekrechtelijk), bepaalde categorieën overheidsopdrachten en vastgoedtransacties waarbij de overheid partij is (privaatrechtelijk) en biedt de mogelijkheid deze te weigeren, in te trekken of niet aan te gaan wegens mogelijk crimineel misbruik ervan.

De Bibob toets moet als een ultimum remedium worden gezien. De beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit zijn dan ook belangrijke uitgangspunten van de wet ¹. Dit betekent dat het bestuursorgaan, in het kader van de subsidiariteit, eerst moet onderzoeken of er andere gronden zijn waarop een bestuursorgaan een aanvraag tot een beschikking kan weigeren, of een reeds verleende beschikking kan intrekken. Hierbij moet gedacht onder andere gedacht worden aan weigeringsgronden op basis van de Algemene wet Bestuursrecht (Awb) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) met de daarbij behorende aanverwante regelgeving. ²

Met de Wet Bibob heeft de (lokale) overheid een extra tool in handen om haar integriteit alsook de openbare belangen, zoals de openbare orde en veiligheid, milieu, volksgezondheid en verkeersveiligheid te beschermen. Met de wet Bibob kan de (lokale) overheid gericht proberen te voorkomen criminele activiteiten te faciliteren door bijvoorbeeld een omgevingsvergunning te verlenen, subsidies te verstrekken of vastgoedtransacties aan te gaan.

Gemeente Rhenen vindt het van groot belang adequate invulling te geven aan deze wet, zodat deze praktisch en doelgericht kan worden ingezet. Deze beleidslijn geeft daarom de kaders en ter illustratie de handelingen aan waarbinnen de wet Bibob wordt toegepast door de gemeente Rhenen, waardoor er voor een ieder duidelijkheid wordt verschaft en de voedingsbodem voor ondermijnende activiteiten verder afneemt.

Het huidige Bibob-beleid van de gemeente Rhenen is in 2014 voor het laatst vastgesteld. Sinds die tijd is de Wet Bibob en aanverwante wetgeving en rechtspraak geactualiseerd, waardoor het nodig is om het beleid uit 2014 daaraan aan te passen.

De beleidsregels bestaat uit 3 hoofdstukken: in hoofdstuk 1 staan de algemene bepalingen opgenomen, in hoofdstuk 2 de toepassing en in hoofdstuk 3 de uitvoering van de Wet Bibob door de gemeente Rhenen.

- 1. Vervolgens moet het toepassen van de Bibob toets in verhouding staan tot het belang van de aangevraagde of reeds verleende beschikking. Er zal dan ook een afweging gemaakt moeten worden in hoeverre het uitvoeren van een Bibob toets in de daaruit voortvloeiende besluitvorming, in verhouding staan tot de mate van gevaar.*
- 2. Bij overheidsopdrachten staat contractsvrijheid voorop. Argumenten om al dan niet een overeenkomst te sluiten, moeten gestoeld worden op civielrechtelijke maatstaven. Gemeente is wel gebonden aan de beginselen van behoorlijk bestuur. Enerzijds om overeenkomsten aan te gaan, maar ook om onderhandelingen af te breken. In hoeverre onderhandelingen als gevolg van een Bibob-toets kunnen worden afgebroken, hangt af van de concrete omstandigheden van het geval waarbij onder meer van belang is of de wederpartij ervan op de hoogte is gesteld dat de Wet Bibob zou worden toegepast. Overigens brengt de contractsvrijheid met zich mee dat onderhandelingen ook kunnen worden afgebroken indien geen sprake is van een ernstig gevaar zoals bedoeld in de Wet Bibob, maar er naar het oordeel van het de gemeente wel sprake is van een integriteitsrisico.*